

СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Тур А.О., гр. Е-38

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Забродська Л.Д.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Головною причиною глибокої економічної та соціально-політичної кризи в Україні є неупорядкованість системи розподілу створюваного сукупного продукту, не контролюваність значної частини грошових прибутків населення і відсутність всебічно обґрунтованої політики в галузі оплати праці та оподаткування.

Поняття «заробітна плата» може бути застосованим до категорії працюючих за наймом і тих, що отримують за свою працю винагороду у формі заробітної плати у попередньо обумовленому розмірі.

Отже, з одного боку, заробітна плата є елементом доходу найманого працівника, формою реалізації його власності на ресурс праці, що йому належить. З іншого боку, стосовно роботодавця заробітна плата є платою за куплений ресурс праці, що використовується ним як один з чинників виробництва і є одним з елементів витрат виробництва. Найманий працівник зацікавлений продати свою працю найвищою ціною, а роботодавець прагне купити цей ресурс якомога дешевше.

Заробітна плата як одна з найважливіших економічних категорій повинна виконувати низку функцій – стимулюючу, соціальну, відтворювальну, регулюючу, що тісно пов'язані з принципами її організації.

Проте в сучасних умовах розвитку ринкових відносин в Україні заробітна плата не виконує в повному обсязі всі вказані функції. Отже, виникає потреба кваліфікованого комплексного розв'язання проблем раціональної побудови оплати праці на основі взаємодії всіх вказаних функцій з урахуванням трансформаційних перетворень в суспільстві.

Враховуючи зростаючу роль соціальної функції оплати праці, необхідно дотримуватися принципу соціальної справедливості, який необхідно розглядати як найважливішу вимогу збереження об'єктивно обумовлених відмінностей в рівнях заробітної плати окремих категорій і груп трудящих при загальній тенденції зменшення цих відмінностей у міру еволюційного підвищення рівня інтелектуального розвитку населення.